

Συνεπώς, η παράγραφος 3 του άρθρου 14 θα πρέπει να τροποποιηθεί: ένας εφευρέτης που δεν είναι βελτιωτής μπορεί να εκμεταλλευθεί για εμπορικούς σκοπούς την εφεύρεσή του αν μια τέτοια εκμετάλλευση δεν είναι εφικτή παρά μόνο με τη μορφή ποικιλίας, χρησιμοποιώντας ένα μηχανισμό αδείας.

3.7. Άρθρο 15 — παράγραφος 3 β) 2

Να προστεθούν τα εξής:

«και το δικαίωμα εκμετάλλευσης των κατοχυρωμένων με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφευρέσεων με σκοπό την επίτευξη επαρκούς προσφοράς στα πλαίσια της αγοράς με λογικούς όρους.»

3.8. Άρθρο 17

Η ΟΚΕ δεν είναι πεπεισμένη ότι χρειάζεται να καθιερωθεί παρέκκλιση από το κοινό δίκαιο που αποτελεί η αντιστροφή του βάρους απόδειξης.

Η αντιστροφή του βάρους απόδειξης, εκτός του ότι θα μετέβαλε τη νομική πρακτική πολλών κρατών μελών, υπάρχει κίνδυνος να φέρει σε δύσκολη θέση το βελτιωτή μιας ποι-

κιλίας στην οποία θα ενσωματωθεί μια βιοτεχνολογική εφεύρεση, ιδίως με τους μηχανισμούς επέκτασης που προβλέπονται σε άλλα άρθρα της οδηγίας.

Τέλος, φαίνεται ότι υπάρχει πρόθεση να αντιμετωπισθεί δυσμενώς το δικαίωμα του βελτιωτή σε σχέση με το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, αν ληφθεί υπόψη η θέση της Επιτροπής για τη δικαστική αρχή που προβλέπεται στο άρθρο 14.4.

Εξάλλου, το γεγονός ότι ανατίθεται στις εθνικές δικαστικές αρχές το έργο της επίλυσης των διαφορών μεταξύ των κατόχων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και των κατόχων δικαιωμάτων βελτιωτή, οι οποίες αφορούν θέματα όπως η μεγάλη σημασία της τεχνολογικής προόδου ή το ποσό των οφειλόμενων δικαιωμάτων, καθιστά δυνατή μια ανεξήγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού.

3.9. Άρθρο 19 α)

Οι βρώσιμοι μήκυτες, τα κύτταρα και τα άλγη αποτελούν αντικείμενο επιφυλάξεων εκ μέρους του τμήματος γεωργίας, λόγω των συνεπειών επι των δικαιωμάτων του βελτιωτή.

Βρυξέλλες, 26 Απριλίου 1989.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alberto MASPRONE

Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για καθιέρωση μεσοπρόθεσμου προγράμματος κοινοτικής δράσης για την οικονομική και κοινωνική ένταξη των λιγότερο ευνοούμενων ομάδων⁽¹⁾

(89/C 159/06)

Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 16 Ιανουαρίου 1989 να ζητήσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτισμικών θεμάτων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή τους στις 13 Απριλίου 1989 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Burnel.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε κατά την 265η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 26ης Απριλίου 1989) κατά πλειοψηφία και με μια αποχή την ακόλουθη γνωμοδότηση.

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει πλήρη

συνείδηση του εύρους και του σύνθετου χαρακτήρα των τρόπων με τους οποίους εκδηλώνεται η φτώχεια στην Κοινότητα. Στην ενημερωτική έκθεση που ανέθεσε στο τμήμα των κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτισμικών θεμάτων, η ΟΚΕ επισημαίνει τις σοβαρές αυτές πραγματικότητες και για λόγους αποτελεσματικότητας

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 60 της 9. 3. 1989, σ. 11.

περιορίζει την προβληματική της και τις προτάσεις της σε τρία θέματα προτεραιότητας:

- το δικαίωμα στην εκπαίδευση και την κατάρτιση,
- το δικαίωμα στην επικοινωνία και την ενημέρωση,
- την εξασφάλιση ενός ελάχιστου εισοδήματος με στόχο την επιδίωξη της επαγγελματικής και κοινωνικής επανένταξης.

Πρέπει, επίσης, να υπενθυμισθεί ότι στην ενημερωτική έκθεση για τη φτώχεια έχει τονισθεί ότι το ουσιώδες είναι να καταπολεμηθούν σταθερά οι αιτίες της φτώχειας για να προληφθούν οι επιπτώσεις της, με την ανάληψη συγκεκριμένα μιας ισχυρής δράσης με προτεραιότητα την απασχόληση. Έχει παρατηρηθεί, επίσης, ότι θα πρέπει να αναληφθούν δράσεις με στόχο το στεγαστικό πρόβλημα και την καταπολέμηση του αναλφαριθμητισμού.

Εκτός από τη λήψη γενικότερων μέτρων, οι παρεμβάσεις πρέπει να γίνονται σε τοπικό επίπεδο σε άμεση σχέση με τις συγκεκριμένες πραγματικότητες και υπέρ των πιο ευάλωτων ομάδων όπως τα μειονεκτικά άτομα⁽¹⁾.

Η ΟΚΕ υπενθυμίζει τη σπουδαιότητα που απέδιδε ανέκαθεν στην υγειονομική και κοινωνική προστασία των ατόμων και των οικογενειών, διαμέσου μιας κοινωνικής ασφάλισης βασισμένης στην αλληλεγγύη.

Υπογραμμίζει, δηλαδή, την ανάγκη ανάληψης εθνικών και κοινοτικών πολιτικών δράσεων. Το πρόγραμμα που παρουσιάζει η Επιτροπή συμπληρώνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

2. Η ΟΚΕ έχει ήδη αποφανθεί για τη μεγάλη σημασία των μέσων εκείνων που πρέπει να εφαρμοσθούν για την ανάληψη σημαντικής δράσης για την καταπολέμηση του κακού που διαβρώνει τις κοινωνίες μας.

3. Μολονότι το σχέδιο αυτό για την «ανάληψη μεσοπρόθεσμου προγράμματος κοινοτικής δράσης με σκοπό την οικονομική και κοινωνική ένταξη των λιγότερο ευνοούμενων ομάδων», για το οποίο κλήθηκε να γνωμοδοτήσει η ΟΚΕ, διαθέτει πολύ υψηλότερο προϋπολογισμό από ό,τι τα προηγούμενα προγράμματα, παραμένει εντούτοις εξαιρετικά ισχύον απέναντι στο εύρος και την επιτακτικότητα των προβλημάτων που χρειάζεται να αντιμετωπισθούν. Το πρόγραμμα έχει πειραματικό χαρακτήρα, διότι περιορίζεται κατά κύριο λόγο σε 30 πρωτότυπες, όπως αποκαλούνται, παρεμβάσεις. Οι παρεμβάσεις αυτές θα χρησιμοποιηθούν ως παράδειγμα για τη δράση που θα αναληφθεί από πλευράς κρατών μελών και κοινοτικών οργάνων.

4. Για να εκτιμηθούν οι δυνατότητες και οι ατέλειες του σχεδίου πρέπει συνεπώς να ληφθεί υπόψη ο περιορισμένος χαρακτήρας του προγράμματος αλλά παράλληλα και ο πλούτος που μπορεί να προκύψει από τη σύγκριση των εμπειριών.

5. Κατά πρώτο λόγο, η ΟΚΕ εκφράζει τη δυσανεμία της για το γεγονός ότι το σχέδιο δεν εδραιώνεται περισσότερο στα διδάγματα που απέρρευσαν από τα προγενέστερα προγράμματα για τον προσδιορισμό των πρότυπων δράσεων

που προτίθεται να βοηθήσει. Το προτεινόμενο σχέδιο θα έμοιαζε λιγότερο με αίτηση για την έγκριση δαπανών αν ήταν δυνατό να ταξινομηθούν οι δράσεις αυτές σε ορισμένες μεγάλες κατηγορίες σύμφωνα με το δοκιμαστικό τους χαρακτήρα για μια ορισμένη χώρα και ένα ορισμένο κοινωνικό πλαίσιο, την επιτυχία τους σε άλλες χώρες, την ανάλυση των αιτιών αποτυχίας ενός προγενέστερου προγράμματος και την εφαρμογή του προγράμματος σε νέες βάσεις κλπ.

5.1. Η ΟΚΕ τονίζει με έμφαση ότι οι πρωτότυπες δράσεις που γίνονται αποδεκτές πρέπει να είναι παραδειγματικές έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα σε όλους τους εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς εταίρους, να εξάγουν διδάγματα για τη δράση τους όσον αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας. Μόνον υπό τον όρο αυτόν θα αποφευχθεί ο αγώνας δρόμου των δώδεκα χωρών της Κοινότητας για την εξασφάλιση κοινοτικής χρηματοδότησης.

5.2. Επειδή το σχέδιο κοινοτικής δράσης προσφέρει τη δυνατότητα χρηματοδότηση 30 και μόνο πρωτότυπων δράσεων και τη συνδρομή μόνο εκατό χιλιάδων πτωχών ατόμων, είναι όντως αναγκαίο η επιλογή των εμπειριών να βασίζεται σε παραδειγματικά κριτήρια και όχι σε σκόρπιες εμπειρίες ή στη χρηματοδότηση των πρώτων αιτήσεων για δράση που υποβάλλονται.

5.3. Η ΟΚΕ έχει επανειλημμένα τονίσει τη μεγάλη σημασία που έχουν οι προληπτικές δράσεις όσον αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας καθώς και τα μέτρα με τα οποία μπορούν να θεραπευθούν τα βαθύτερα κοινωνικά και διαρθρωτικά αίτια του φαινομένου της φτώχειας. Για το λόγο αυτό, επιθυμία της ΟΚΕ είναι οι πρωτότυπες δράσεις να αφιερωθούν στην πρόληψη της φτώχειας που επικρατεί σε παρακμασμένες ή καθυστερημένες αναπτυξιακές ζώνες καθώς και σε ζώνες που ενδέχεται να καταστούν ευάλωτες λόγω της ολοκλήρωσης της μεγάλης εσωτερικής αγοράς.

5.4. Η διασύνδεση του προγράμματος δράσης καταπολέμησης της φτώχειας και της παρέμβασης των διαρθρωτικών ταμείων θα πρέπει να καταστήσει την κοινοτική δράση αρκετά σημαντική προκειμένου να παρακινήσουν οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές να συμμετάσχουν οικονομικά για την ανάληψη φιλόδοξων σχεδίων. Έχει, επίσης, σημασία να μεριμνήσει η Επιτροπή ώστε οι κυβερνήσεις και οι περιφερειακές αρχές να συνεργασθούν επί τόπου σύμφωνα με τις αποφάσεις που υιοθέτησε το Συμβούλιο σχετικά με τον έλεγχο της χρησιμοποίησης των διαρθρωτικών ταμείων και των διατάξεων εφαρμογής τους.

5.5. Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του προγράμματος, η ΟΚΕ προτείνει να ενσωματωθούν σ' αυτό όλες οι διαστάσεις της φτώχειας και να αναπτυχθεί μια ολοκληρωμένη οικονομική και κοινωνική στρατηγική για την καταπολέμηση της φτώχειας σε όλες τις πτυχές της.

6. Η δεύτερη γενική παρατήρηση αναφέρεται στο υπερβολικό ειδικό βάρος που δίδεται στο σχέδιο

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση της ΟΚΕ για τα μειονεκτικά άτομα, ΕΕ αριθ. C 347 της 22. 12. 1987 και ΕΕ αριθ. C 189 της 28. 7. 1986.

προϋπολογισμού, στην τεχνική βοήθεια και την παρακολούθηση του προγράμματος (9 εκατομμύρια ECU σε ένα προϋπολογισμό 70 εκατομμυρίων). Χωρίς να παραβλέπει την αξία της ανταλλαγής εμπειριών του εν λόγω προγράμματος δράσης και τη σημασία της τεχνικής βοήθειας, η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσο είναι δυνατό να βρεθεί ένας τρόπος λειτουργίας όσον αφορά την παρακολούθηση του προγράμματος που θα είναι λιγότερο δαπανηρός και ταυτόχρονα αποτελεσματικός. Με την παρατήρηση αυτή διατυπώνεται η πρόταση ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξεύρει ίδια μέσα χωρίς, ωστόσο, να πάψει να προσφεύγει στην απαραίτητη εξωτερική εμπειρογνομosύνη.

7. Η τρίτη γενική παρατήρηση αφορά τη βελτίωση των γνώσεων όσον αφορά τα φαινόμενα φτώχειας. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εγκρίνει απόλυτα την αρχή του αυστηρότερου καθορισμού των κατωφλίων φτώχειας και της εφαρμογής ενός προγράμματος που θα επιτρέπει την πραγματοποίηση συγκρίσεων μεταξύ των κρατών μελών διότι, κατά την εκπόνηση της ενημερωτικής της έκθεσης, η ίδια αντιμετώπισε δυσχέρειες λόγω έλλειψης αξιόπιστων στοιχείων.

7.1. Σχετικά, η ΟΚΕ κρίνει ότι η βελτίωση των σχετικών γνώσεων αποτελεί κατά κύριο λόγο προτεραιότητα της Στατιστικής Υπηρεσίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των στατιστικών υπηρεσιών των κρατών μελών. Το γεγονός αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη στο προϋπολογισμό τους. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει, εντούτοις, ότι είναι απαραίτητο να δοθούν κίνητρα και εγκρίνει τη διάθεση κονδυλίων του κοινοτικού αυτού προγράμματος δράσης για τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τα φαινόμενα της φτώχειας.

7.2. Επίσης, η ΟΚΕ θεωρεί σημαντικό να αυξηθεί η συχνότητα κατάρτισης εκθέσεων προόδου σχετικά με την παρακολούθηση του προγράμματος. Ζητά, επίσης, να της υποβάλλονται τα αποτελέσματα των εργασιών αυτών.

8. Η ΟΚΕ εμμένει στην άποψη ότι είναι απαραίτητη η ανάπτυξη της συνεργασίας με τα διεθνή όργανα και συγκεκριμένα με την UNESCO και το Διεθνές Οργανισμό

Εργασίας (ΔΟΕ) καθώς και τις μεγάλες μη κυβερνητικές οργανώσεις που είναι αρμόδιες για τα προβλήματα της φτώχειας.

II. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 2

Η ΟΚΕ υπενθυμίζει τις παρατηρήσεις που διατύπωσε στην ενημερωτική της έκθεση σχετικά με τη δυσκολία διατύπωσης ενός έγκυρου ορισμού της φτώχειας για κάθε μορφή και κάθε περίπτωση της και για όλες τις εποχές και όλους τους τόπους. Η ΟΚΕ θεωρεί, άλλωστε, ότι η επιλογή της έκφρασης «λιγότερο ευνοούμενες ομάδες» δεν είναι εντελώς επιτυχημένη.

Άρθρο 3

Η ΟΚΕ κρίνει ότι οι προτεραιότητες θα πρέπει να προσδιορισθούν σύμφωνα κυρίως με τα διδάγματα που προήλθαν από προγενέστερες εμπειρίες.

Άρθρο 5

Ο ρόλος της Επιτροπής και της συμβουλευτικής επιτροπής πρέπει να διευκρινισθεί.

Άρθρο 9

Η σύνθεση της συμβουλευτικής επιτροπής θα πρέπει να διευρυνθεί με τη συμμετοχή μη κυβερνητικών εμπειρογνομόνων που έχουν μακρά εμπειρία στον τομέα της καταπολέμησης της φτώχειας σε όλες τις μορφές της.

Άρθρο 12

Οι εκθέσεις για την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του προγράμματος πρέπει να ανακοινώνονται επίσης και στην ΟΚΕ.

Βρυξέλλες, 26 Απριλίου 1989.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alberto MASPRONE